

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

КАФЕДРА МЕХАНІКИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Факультет: конструювання та дизайну
(факультет, відділення)

Розробники: Марія БОНДАР, доцент кафедри механіки, к.пед.н, доцент
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

КИЇВ-2025 р

ЗМІСТ НМК

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності»
2. Конспекти лекцій (додаток 1.)
3. Підручники, навчальні посібники, методичні матеріали щодо вивчення дисципліни (додаток 2)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА МЕХАНІКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету конструювання та дизайну

_____ **Зіновій РУЖИЛО**

«_____» червня 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри механіки протокол № 8 від 30 травня 2025 р.
завідувач кафедри механіки

_____ **Володимир БУЛГАКОВ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Факультет: _____ **конструювання та дизайну**
(факультет, відділення)

Розробники: _____ **Марія БОНДАР, доцент кафедри механіки, к.пед.н, доцент**
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

КИЇВ-2025 р.

1. Опис навчальної дисципліни

«Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь:	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова (вільного вибору за уподобанням студентів із переліку дисциплін)	
Загальна кількість годин	120 год.	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	2-й семестр — залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	перший	перший
Семестр	другий	другий
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Семінарські заняття	15 год.	—
Самостійна робота	90 год.	114 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності» є одним із складників комплексної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти з інженерних спеціальностей та спрямована на формування у майбутніх інженерів готовності до самовдосконалення за обраним фахом та здатності до постійного професійного саморозвитку у споріднених між собою системах підготовки інженерів для галузей сільськогосподарського машинобудування, будівництва й сфери виробничої експлуатації техніки. Курс відноситься до вибіркового дисципліни (дисципліни самостійного вибору студентів).

Мета вивчення дисципліни:

за допомогою механізмів самопізнання, самоорганізації, самоосвіти, самооцінки, саморегуляції оволодіння теорією та мистецтвом самостійного освоєння нових знань за обраним фахом;

сприяти формуванню у майбутніх керівників інженерно-технічних служб вмінь і навиків управління мотивацією підпорядкованого їм інженерно-технічного персоналу;

усвідомлення майбутніми фахівцями:

- а) арсеналу методів удосконалення фахової самоосвіти;
- б) необхідності підтримання високого кваліфікаційного рівня персоналу інженерно-технічних служб як основи стабільного, інноваційного розвитку виробництва.

Завдання:

сформувати у майбутнього інженера готовність до постійного особистісно-професійного саморозвитку та професійного самовдосконалення.

**3. Програма та структура навчальної дисципліни
«Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності»**

ПРОГРАМА

Модуль 1.

Тема 1. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ

- 1) Загальний опис курсу «Професійне самовдосконалення інженерної діяльності»;
- 2) Основні поняття та визначення;
- 3) Історичні аспекти інженерної діяльності;
- 4) Сутність та зміст професійної інженерної підготовки.

Тема 2. СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ В ІНЖЕНЕРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) Дефініції поняття «професійний саморозвиток»;
- 2) Основні складові процесів професійного розвитку/саморозвитку;
- 3) Компоненти готовності особистості до навчальної, наукової та професійної діяльності;
- 4) Якості інженера-керівника, що ведуть до успіху.

Тема 3. САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СКЛADOVA ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ІНЖЕНЕРА

- 1) Розкриття проблематики саморозвитку особистості;
- 2) Управління професійним саморозвитком особистості;
- 3) Моделі професійного саморозвитку особистості;
- 4) Диспозиційна характеристика саморозвитку особистості.

Тема 4. ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ В ІНЖЕНЕРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) Сутність поняття технологій;
- 2) Технології саморозвитку;
- 3) Технології професійного саморозвитку;
- 4) Важливість розуміння, бачення та самостійного знаходження теоретичних основ обраного інженерного фаху у виробничих ситуаціях.

Модуль 2.

Тема 5. МОТИВАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ В ІНЖЕНЕРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) Поняття і сутність мотивації
- 2) Теорії мотивації
- 3) Засоби мотиваційного впливу

Тема 6. САМОРЕГУЛЯЦІЯ ПОВЕДІНКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЇ ІНЖЕНЕРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) Визначення феномену саморегуляції;
- 2) Сутнісні характеристики основних категорій готовності до професійної саморегуляції інженера;
- 3) Домінуючі функції професійної саморегуляції;
- 4) Стратегії розвитку саморегуляції.

Тема 7. ЛІДЕРСТВО ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРОЦЕСУ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЇ ІНЖЕНЕРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) Поняття та сутність лідерства;
- 2) Структура лідерства;
- 3) Типологія лідерства;
- 4) Класичні та сучасні теорії лідерства.

Тема 8. ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ОСОБИСТІСНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- 1) Інформація, її сутність та значення в інженерній діяльності;
- 2) Професійне спілкування;
- 3) Поняття і характеристика комунікацій, комунікативний процес, його елементи та етапи;
- 4) Різновиди комунікацій;
- 5) Методи самовдосконалення особистісної культури як складова професійної компетентності.

Структура навчальної дисципліни
«Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижд.	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			лек.	сем.	сам.р.		лек.	сем.	сам.р.
Змістовний модуль 1.									
Тема 1. Сутність та зміст професійної підготовки інженерів		14	1	1	12	14			14
Тема 2. Складові професійного саморозвитку в інженерній діяльності		15	2	2	11	15	2		13
Тема 3. Саморозвиток особистості складова професійного саморозвитку інженера		15	2	2	11	15			15
Тема 4. Технології професійного самовдосконалення в інженерній діяльності		15	2	2	11	15	2		13
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ 1.		59	7	7	45	59	4		55
Змістовний модуль 2.									
Тема 5. Мотивація як важлива складова професійного самовдосконалення в інженерній діяльності		15	2	2	11	15			15
Тема 6. Саморегуляція поведінки та професійного розвитку як передумова цілеспрямованої інженерної діяльності		15	2	2	11	15			15
Тема 7. Лідерство як елемент процесу цілеспрямованої інженерної діяльності		15	2	2	11	15			15
Тема 8. Професійне спілкування та самовдосконалення особистісної культури як складова професійної компетентності		16	2	2	12	16	2		14
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ 2.		61	8	8	45	61	2		59
РАЗОМ:		120	15	15	90	120	6		114

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття професії.	1
2.	Методика оцінки рівня здібностей до саморозвитку та самоосвіти.	2
3.	Методика вибору особистісно-регулятивного критерію ІТС.	2
4.	Важливість розуміння, бачення та самостійного знаходження теоретичних основ у виробничих ситуаціях.	2
5.	Поняття компетенцій, визначення пріоритетності компетенцій та вмінь для успішного формування готовності майбутнього інженера до професійного саморозвитку.	2
6.	Структура особистості, методи її формування, вміння ставити та досягати цілі, навички планування та визначення життєвих орієнтирів.	2
7.	Процеси особистісного зростання, реалізація творчого потенціалу.	2
8.	Емоції та емоційний стан керівника, прийоми саморегуляції емоційних станів, контролю власні дії та вчинків.	2
	Разом	15

5. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Сутність та зміст професійної підготовки інженерів	12
Тема 2. Складові професійного саморозвитку в інженерній діяльності	11
Тема 3. Саморозвиток особистості складова професійного саморозвитку інженера	11
Тема 4. Технології професійного самовдосконалення в інженерній діяльності	11
Тема 5. Мотивація як важлива складова професійного самовдосконалення в інженерній діяльності	11
Тема 6. Саморегуляція поведінки та професійного розвитку як передумова цілеспрямованої інженерної діяльності	11
Тема 7. Лідерство як елемент процесу цілеспрямованої інженерної діяльності	11
Тема 8. Професійне спілкування та самовдосконалення особистісної культури як складова професійної компетентності	12
РАЗОМ:	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- 1-й семестр — залік;
- навчальні тести до зо змістовних модулів на платформі «elearn»
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=281838>
- контрольні питання; на платформі «elearn»;
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/page/view.php?id=540885>

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (семінарські заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання звітів);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (написання реферату);

7. Методи оцінювання:

- 1-й семестр — залік;
- навчальні тести до зо змістовних модулів на платформі «elearn»
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=281838>
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи на платформі «elearn»;
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/assign/view.php?id=159945>
- реферати; на платформі «elearn»;
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/page/view.php?id=540885>
- контрольні питання; на платформі «elearn»;
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/page/view.php?id=540885>

8. Розподіл балів

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4580>)
2. конспекти лекцій та їх презентації (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4580§ion=1>)
3. Професійне самовдосконалення в інженерній діяльності [Текст] : навчальний посібник для ВНЗ III-IV ступенів акредитації. Частина I. Професійні комунікації у виробничій діяльності майбутніх інженерів / М. М. Бондар ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. - К. : Центр учбової літ-ри, 2023. - 236 с.
4. Професійні комунікації у виробничій діяльності майбутніх інженерів // Методичний посібник // Бондар М. М., Куценко А. Г., Шимко Л. С. — Київ: Фітосоціоцентр, 2022. - 248 с.: іл.
5. Ділова комунікація та її особливості [Електронний ресурс] // Корпоративна культура та етикет : навч. посіб. / уклад. А. М. Зленко. - Переяслав-Хмельницький, 2019. - С. 127-142. - Режим доступу: <http://ephsheir.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/handle/8989898989/4283>
6. Домрачева І. Р. Комунікативний кодекс [Електронний ресурс] // Основи мовленнєвої діяльності : навч. посіб. / І. Р. Домрачева, І. О. Аксьонова. - Вінниця, 2019. - С. 59-63. - Режим доступу: <https://r.donnu.edu.ua/handle/123456789/144>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Шумінська О. Б. Діловий етикет - невід'ємна складова організаційної культури [Електронний ресурс] / О. Б. Шумівська // Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки. - Харків, 2021. - Т. 3, № 2. - С. 90-98. - Режим доступу: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/5204>
2. Podliesnyii, S. & Yerfort, Yu & Stadnik, A.. (2019). Дидактичні та акмеологічні аспекти роботи з талановитими студентами в рамках олімпіадного руху з теоретичної механіки. HERALD of the Donbass State Engineering Academy. 171-180. DOI: 10.37142/1993-8222/2019-2(46)171.
3. Формування психологічної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності: моногр. / за ред. О.Г. Романовського та О.С. Пономарьова. — Х.: НТУ «ХПІ», 2021. — 336 с.
 1. <http://www.nbuuv.gov.ua/>
 2. <http://www.gntb.gov.ua/ua/>